

VOORPAGINA

ZOEKEN 🔍

Festival Terug naar het begin: muziek, theater, dans, verhalen en voorstellingen in eeuwenoude kerkjes in het Groningse wierdenlandschap

NET NIEUW

MIJN GEMEENTE

GR **PREMIUM** IN

Middeleeuwse kerkjes in de gemeente Eemsdelta bieden vanaf vrijdag tot en met zondag voor de dertiende keer onderdak aan het festival Terug naar het begin. Met muziek, theater, dans en verhalen wordt op meer dan 25 locaties de verbinding gezocht met het Groningse wierdenlandschap en culturele erfgoed.

VIDEO

CULTUUR

SPORT

WERK

MENINGEN

LIFESTYLE

ECONOMIE

PODCAST

MENU

PREMIUM

Deel dit artikel

Peter van der Heide · 19 mei 2022, 10:30 · Cultuur

„Er is hier zoveel meer te zien dan je in eerste instantie denkt.” Die woorden van programmeur Minke van der Velde galmen nog na. We zijn bijna een jaar verder en het festival, dat op initiatief van cultureel ondernemer Geert Lameris onder auspiciën van de stichting Oude Groninger Kerken werd georganiseerd, is terug zoals vanouds. Nu onder de verantwoordelijkheid van een eigen stichtingsbestuur.

Geen verplichte routes en maximale groepsgroottes meer zoals vorig jaar toen coronamaatregelen dwongen tot een andere opzet. Maar mooi dat al het gepuzzel wel een geslaagde editie opleverde waar 1600 mensen op af kwamen. „Daar waren we heel blij mee.” Ditmaal hoopt Van der Velde weer richting de 2000 te gaan, maar ze merkt aan de voorverkoop wel dat het publiek nog wat voorzichtig is. „Het blijft spannend.” Wat overgehouden is aan de vorige editie, zijn de drie startlocaties in Appingedam, Loppersum en Holwierde. „Dat werkte goed.”

Charme

Terug naar het begin koestert de kleinschaligheid en dankt mede daaraan de charme. Het is een fijnzinnig festival dat een veelzijdig cultureel programma biedt dat met zorg is samengesteld. De missie is helder, het gaat om verbinden. Het wierdenlandschap met de vele karakteristieke kerkjes uit de twaalfde en dertiende eeuw verbinden met muziek, theater, dans en verhalen. En ja, die kerken werden ooit gebouwd om elkaar te ontmoeten.

Op een speelse manier maken de bezoekers – fietsen wordt aangemoedigd – kennis met het culturele erfgoed in het noordoosten van de provincie Groningen en wordt aandacht gevraagd voor het platteland. En niet voor niets spreekt het festival zelf graag van een ontdekkingstocht. Van der Velde weet nog wat ze dacht toen ze zelf voor het eerst kennismakte met het gebied: „Al die locaties zijn echt allemaal anders. Dat vond ik een mooie ontdekking. Ik wist niet dat het hier zo was.”

Sfeerimpressie festival Terug naar het begin. Foto: David Vroom

„De naam van het festival verwijst enerzijds naar het gebied waarin het zich afspeelt. Vroeger werd het water hier niet door dijken tegengehouden. Anderzijds hebben we de kunsten niet voor niets ondergebracht in middeleeuwse kerken waarin je even kan ontsnappen aan de werkelijkheid en je kan onderdompelen. De rode lijn zit voor mij ditmaal in het Groningse erfgoed waarin je als bezoeker verschillende verhalen en achtergronden tegenkomt. Dat past bij deze tijd en is volgens mij goed gelukt.” Van der Velde doelt onder meer op de vier schrijvers met een migratieachtergrond die hun speciaal geschreven verhaal met als thema Terug naar het begin komen voordragen: Karin Amatmoekrim, Sholeh Rezazadeh, Nisrine Mbarki en Vamba Sherif.

Eerste Molukse wijk van Nederland

Op haar manier onderzoekt Jessica Manuputty, voormalig zangeres in de band van Jett Rebel, in de Molukse kerk van Appingedam haar Molukse achtergrond. Wie meer wil weten over de eerste Molukse wijk in Nederland kan er ook samen wandelen met bewoner Wim Ampak. „Een kijkometje, overgehouden aan vorig jaar.”

In de kerk van Opwierde is de geprezen voorstelling X Y I van Marleen Hendrickx te zien waarin ze haar jeugd reconstrueert en vertelt over het omgaan met haar interseksualiteit. Het mag dus ergens over gaan tijdens het festival, zoveel is duidelijk. Wat te denken van de verlieskist die theatermaker Marte Boneschansker opstelt in de kerk van Krewerd? Ze doet onderzoek naar rouw en nodigt mensen uit een-op-een met haar te komen praten over verlies, of dat nou de dood of het kwijtraken van een geliefde of een idee is.

Sfeerimpressie festival Terug naar het begin. Foto: David Vroom

Muziek is er ook. Anne Soldaat treedt op in de Donatuskerk in Leermens, een paar kilometer van zijn geboortedorp Middelstum. Cellist Maarten Vos probeert om te gaan met de galm in de Mariakerk van 't Zandt. „In Zeerijp doet de in Iran geboren pianiste Setareh Nafisi dat met *One Window Is Enough*, een dansvoorstelling in combinatie met poëzie en muziek. Speciaal op maat gemaakt, ze gebruikt de hele Jacobuskerk.”

Slavernijverleden

In het kader van de manifestatie Bitterzoet Erfgoed wordt ook stilgestaan bij het slavernijverleden in Groningen. Dat gebeurt middels dans (in Heveskes waar alleen het kerkje nog herinnert aan het dorp) en taal (in Oosterwijtwerd) in samenwerking met het Groningse talentenplatform Noordstaat. „Dit kan de ogen openen en ervoor zorgen dat we anders naar de geschiedenis gaan kijken. Want die betoverende kerkjes en magische plekken zijn hier niet gekomen zonder slag of stoot. Ook hier woonden rijke mensen met tot slaaf gemaakten in borgen.”

Terug naar het begin trapt vrijdagavond af met een concert van Michelle David & The True-tones in de Nicolaïkerk te Appingedam. Zaterdag en zondag vinden op meer dan 25 locaties vanaf 10 uur 's ochtends optredens plaats in de gemeente Eemsdelta. Het volledige programma is te bekijken via www.terugnaarhetbegin.nl

Lees meer over

CULTUUR

SUGGESTIES

CULTUUR PREMIUM

160-koppig Noord Nederlands Orkest moet wijken op Lowlands voor soundcheck Stromae: 'Ik ben flabbergasted, onbegrijpelijk'